RIKSDAGENS BANKFULLMÄKTIGES

BERÄTTELSE

FÖR ÅR 1929

TILL

RIKSDAGENS BANKUTSKOTT

HELSINGFORS 1930
STATSRÅDETS TRYCKERI

Innehåll:

	Sid.
Den ekonomiska utvecklingen år 1929.	
Allmänna drag	3
Lantbruket	3
Industrin	4
Byggnadsverksamheten	4
Arbetsmarknaden	5
Utrikeshandeln	5
Inrikeshandeln	6
Kapitalbildningen	6
Penningmarknaden	6
Betalningsbalansen och kapitalrörelsen	7
Prisförhållandena	8
Finlands Banks verksamhet.	
Utlåningen	10
Bankens förhållande till statsverket	12
De utländska förbindelserna	12
Emissioner av lån	12
Sedelutgivningen	13
Bankens bokslut	14
Särskilda av Bankfullmäktige handlagda ärenden.	
Ändring av Bankens reglemente	17
Avlöningen av Bankens tjänstemän och befattningshavare	17
Nya pensioner	18
Utvidgning av Bankens statistiska avdelning	18
Åtgärder rörande enskilda personers förbindelser till Banken	18
Revisionen	18
Granskning av lånerörelsen och valutahandeln	18
Inventeringar och inspektion av avdelningskontoren	18
Kontrollanterna vid avdelningskontoren	19
Bankfullmäktige och revisorer	19

Den ekonomiska utvecklingen år 1929.

Allmänna drag.

Det ekonomiska livet under år 1929 karaktäriseras nästan överallt av en fortgående tillstramning på penningmarknaden till inemot oktober, av en, särskilt under det senare halvåret, uppträdande avmattning inom produktions- och affärsverksamheten ävensom av en härav föranledd delvis lättnad i penningläget samt av en sjunkande pristendens.

I stort sett gäller detta även för Finlands vidkommande. Den avsevärda penningknapphet, som inträdde i medlet av år 1928, fortbestod hela året ut. Densamma verkade småningom förlamande på vissa produktionsgrenar samt försvagande på köpkraften, prisen uppvisade även här en sjunkande tendens och mot slutet av året kunde vissa tecken på en inträdande lättnad i penningläget förmärkas.

Med tillfredsställelse kan det emellertid konstateras, att produktionsverksamheten i landet under sist förflutna år på de flesta områden fortgått i ungefär normal omfattning; på vissa områden har t. o. m. en stegring ägt rum. Handelsbalansen var år 1928 oförmånlig och för penningmarknaden betungande, men lämnade sistförflutna år ett vida mindre importöverskott. Att byggnadsverksamheten, vilken under föregående år varit ovanligt livlig och bundit ett i våra förhållanden oproportionerligt stort kapital samt därigenom avsevärt bidragit till att skärpa penningknappheten, under sistförflutna år avtog, kunde icke undvikas. Under senare hälften av året begynte några grenar av hemmarknadsindustrin få känning av en allt större brist på åtgång. En företeelse av än allvarsammare art var att sågindustrin hela året arbetade utan vinst samt att mot slutet av året sjunkande konjunktur på den utländska marknaden även begynte hota räntabiliteten inom några andra av landets exportindustrier. Inom lantbruket och affärslivet gjorde sig penningknappheten måhända mest kännbar mot slutet av året. I affärsbankerna torde densamma emellertid redan ha passerat sitt svåraste skede och Finlands Banks ställning har under året betydligt lättats.

Lantbruket.

Lantbruket arbetade största delen av sistförflutna år under följderna av föregående års svaga skörd. Trots delvis oförmånliga väderleksförhållanden utföll skörden år 1929 ungefär medelmåttig; havre- och höskörden var likväl i vissa delar av landet svag. Skördens värde har på basen av förhandsuppgifter uppskattats till 5,000 milj. mark, medan detsamma år 1928 enligt officiella uppgifter belöpte sig till 4,778 milj. mark, men endast till 4,300 milj. mark, därest avseende även fästes vid den sämre kvaliteten. Att smörexporten, som satte nytt rekord, avsevärt ökats, tyder på framsteg inom boskapsskötseln, ehuru det är att märka, att den försvagade köpkraften inom vissa lager av befolkningen varit ägnad att öka utförseln av smör.

Den fallande tendensen i avseende å priset på lantbruksprodukter minskade för jordbrukaren betydelsen av den annars tillfredsställande skörden. Penningknappheten ställde sig jämväl betungande för lantbruket, som är i behov av kredit för jordförbättringar, för byggnadsverksamhet samt överhuvud för att öka produktionen. Minskningen i skogsarbetena samt de sjunkande priset på trävaror bidrogo till att för den jordbrukande befolkningen minska inkomsten av skogsförsäljning och skogsarbeten samt medverkade sålunda till att försvåra lantbrukets ställning.

Industrin.

Totalproduktionen av landets industri ställde sig år 1929 större än under något föregående år, ehuru ökningen i produktionsvärdet, jämfört med föregående års starka värdeökning var ringa. Enligt förhandsberäkningar kan bruttoproduktionen inom industrin uppskattas till omkring 14,000 milj. mark, medan densamma år 1928 uppgick till 13,721 och år 1927 utgjorde 12,380 milj. mark.

Man hade väntat, att utförseln inom en av exportindustrins viktigaste grenar, nämligen sågindustrin, under sistförflutna år skulle nedgå, enär sågägarna år 1928 ingått överenskommelse om inskränkande av produktionen. I själva verket skedde under förliden vinter i skogsavverkningen en inskränkning uppskattad till 30 %, men exporten av sågvaror ökades. Detta berodde dels på, att ett antal sågar slutsågade hela sitt stockförråd för att därefter helt och hållet inställa sin verksamhet, dels på att i hemlandet efterfrågan på sågvaror nedgick. Exporten uppgick sålunda till 1,206,800 standert, d. v. s. till det högsta belopp, som handelsbalansen, frånsett rekordexporten för år 1927, vilken utgjorde 1,283,100 standert, känner till. Följderna av den överenskomna produktionsminskningen bliva sålunda först synliga i siffrorna för år 1930. I betraktande av det av den ryska försäljningspolitiken förorsakade pristryckets, är det att befara, att exporten av trävaror kommer att lämna en avsevärt minskad inkomst.

Frånsett pappersindustrin, vars export förblev oförändrad, ha de övriga grenarna av exportindustrin lyckats i någon mån öka sin utförsel. Den exporterade kvantiteten cellulosa ökades med 2.3 %, för papp var motsvarande ökning 15.4 %, för mekanisk trämassa 16.8 % och för faner 18.9 %. Emedan på vissa områden priset stodo lågt och under året yttermera nedgingo, gestaltade sig det ekonomiska resultatet jämförelsevis svagt. Inom cellulosaindustrin fortgick likväl expansionsverksamheten, åsyftande ökad produktion, vilket ur det allmännas synpunkt bör hälsas med tillfredsställelse, enär densamma innebär en strävan att i hemlandet driva förädlingsverksamheten inom skogsindustrin längre än tidigare.

Hemmarknadsindustrin arbetade överhuvud regelbundet under förra halvåret, ehuru en skarp utländsk konkurrens på många områden försvårade åtgången och minskade räntabiliteten. Under senare halvåret var den nedsatta köpkraften och köplusten ägnad att minska efterfrågan på inhemska industrialster. Särskilt läderindustrin klagade över dåliga tider och textilindustrin såg sig tvungen att inskränka verksamheten till 5 à 4 dagar i veckan.

Byggnadsverksamheten.

Tillstramningen på penningmarknaden, som inträdde år 1928, innebar ett svårt slag för byggnadsverksamheten. Trots penningknappheten sökte man likväl fullfölja uppförandet av redan påbörjade byggnader. Följden härav var, att ehuru endast ett fåtal nya byggen tillkommo, byggnadsverksamheten ännu under förra hälften av år 1929 företedde stor livaktighet, som först senare avtog i den mån husen blevo färdiga. Totalantalet av i Helsingfors nybyggda bostadsrum utgjorde 10,971, vilket ungefär motsvarar föregående års rekord, som utgjorde 11,527 rum. Enbart byggnadsverksamheten i Helsingfors tog i anspråk ett kapital, som kan uppskattas till 740 milj. mark. Då avmattningen inom byggnadsverksamheten på landsorten skedde än långsammare, bundes sålunda vid de i landet fördigbyggda nya husen även under fjoläret betydliga kapital. Avmattningen inom byggnadsverksamheten kommer till synes bl. a. i handelsbalansen. Importen av t. ex. cement utgjorde år 1928 78,238 ton mot 29,969 ton år 1929 och för importen av tegel äro motsvarande tal 312.8 milj. och 58.4 milj. kilogram.

Arbetsmarknaden.

Arbetsmarknaden tedde sig redan vid ingången av senaste år sämre än året förut. Inskränkningen av skogsavverkningen var ägnad att under vintermånaderna minska arbetstillfällen. Det oaktat förekom ingen allmännare arbetslöshet innan stagnationen inom byggnadsverksamheten gjorde sig mera gällande. Men senaste höst, då detta skedde, då även på flere andra områden en inskränkning i arbetskraften företogs, och då tiden för den sedvanliga vinterarbetslösheten ingick, överskred antalet arbetslösa betydligt motsvarande siffra för flere föregående år. Vid utgången av året voro 8,517 arbetslösa inregistrerade vid arbetsförmedlingsbyråerna d. v. s. ett 3 à 4 gånger större antal än närmast föregående år.

Såsom vanligt vid lågkonjunktur på arbetsmarknaden, förekommo även under senaste år blott få arbetsinställelser, och även dessa omfattade endast fåtaliga arbetargrupper.

Utrikeshandeln.

Efter att år 1928 hava uppnått en exceptionell omfattning nedgick importen senaste år betydligt. Importvolymen minskades med 8.7 %, men på grund av prisfallet nedgick importvärdet från föregående år med 12.7 %, d. v. s. från 8,013 milj. mark till 6,996 milj. mark. Då importvärdet år 1927 utgjorde 6,386 milj. mark och detsamma alla föregående år understigit detta belopp, bör importen för sistförflutna år fortfarande anses varit stor. Exporten ökades under år 1929 kvantitativt med 6.0 % och i avseende å värdet med 2.9 %, i det densamma från 6,245 milj. mark steg till 6,427 milj. mark, vilket utgör ett nytt rekord. Då såväl import som export utvecklades i gynnsam riktning, ställde sig ej heller handelsbalansen lika oförmånlig som år 1928. Sagda års exceptionellt stora underskott, som utgjorde 1,768 milj. mark, motsvarades senaste år av ett importöverskott om 570 milj. mark. Också detta är i sig självt stort, men med hänsyn till utvecklingstendensen och då vissa emotsedda tullförhöjningar vid utgången av året voro ägnade att stegra införseln särskilt av spannmål och textiler, bör resultatet anses jämförelsevis tillfredsställande.

Utförseln av de viktigaste varorna har i det föregående redan berörts. Minskning av import kan konstateras inom nästan alla varu-brancher. Isynnerhet införseln av textiler, kreatursfoder, utsäde, hudar och skinn, metaller, maskiner, transportmedel och gödselämnen nedgick betydligt. Däremot ökades sädesimporten kvantitativt, ehuru det därtill använda penningbeloppet nedgick. Av importnedgången faller 575 milj. mark på produktionsvaror och 442 milj. mark på förbruksvaror. Importförhållandet mellan dessa varor undergick sålunda en förändring i oförmånlig riktning, såsom vid perioder av låg konjunktur plägar vara fallet.

Inrikeshandeln.

Penningknappheten och den försvagade köpkraften inverkade oförmånligt på inrikeshandeln, som emotsett en stark efterfrågan och ej med nödig snabbhet förmådde anpassa sig efter det förändrade ekonomiska läget. Under början av 1929 bibehöll handeln ännu sin omfattning från året förut, och även under det senare halvåret företer densamma endast en obetydlig nedgång från föregående års rekordtal. Men ställningen inom ett stort antal handelsfirmor var tung, och det ökade antalet konkurser samt växelprotester utgöra jämväl bevis på de svårigheter, som inrikeshandeln hade att utstå.

Kapitalbildningen.

Kapitalbildningen, för så vitt densamma framgår av ökningen av sparmedel i affärsbanker och sparinrättningar av olika slag, understeg under nyss tilländalupna år betydligt föregående års resultat. Detta är en naturlig följd av det förändrade ekonomiska läget, som för vida befolkningslager inneburit inkomstminskning, vilket i sin tur är liktydigt med minskad sparkraft. Medan depositionerna i affärsbanker, sparbanker, postsparbanken, andelskassor och dessas centralkreditanstalt ävensom i handelsandelslagens sparkassor år 1927 ökades med 1,679.8 milj. mark och ännu år 1928 med 1,221.7 milj. mark, utgjorde ökningen under sistförflutna år endast 440.2 milj. mark. Under förra halvåret, som regelbundet har att uppvisa en starkare depositionsökning, utgjorde tillskottet 504.1 milj. mark, medan motsvarande belopp för år 1928 uppgick till 1,325.4 milj. mark, men under senare halvåret nedgingo depositionerna vid ifrågavarande penninginstitut med 63.9 milj. mark. Depositionsminskningen under årets senare hälft understeg sålunda i alla händelser motsvarande minskning under år 1928, då densamma utgjorde 103.7 milj. mark. Depositionsökningen för senaste år motsvarar 3.6 % av insättningarna vid årets ingång. Detta utvisar, att ur sparinrättningarna under årets lopp uttagits ungefär halva årsräntan, medan depositionerna ökats med räntans andra hälft.

Ökningen av sparmedel i penninginrättningarna utvisar emellertid icke den totala kapitalbildningen inom samhället. Särskilt under sistförflutna år, då företag, vilka befunno sig i stor brist på kapital, erbjödo och erlade synnerligen hög ränta för privata lån, uttogos uppenbart ur bankerna ansenliga belopp i hopp om dylik vinst. Även åtskilliga andra tecken, bl. a. att i byggnadsverksamheten investerats så stora kapital, tyda på, att den verkliga kapitalbildningen ingalunda varit så ringa som man på grund av gestaltningen av penninginrättningarnas inlåning kunde antaga. Emellertid är det sannolikt, att till följd av de sjunkande prisen på lantbruksprodukter och skog, nedgången i affärsvinsten och den tilltagande arbetslösheten kapitalbildningen under sistförflutna år understigit det belopp, densamma nådde under den tidigare uppgångsperioden.

Penningmarknaden.

Vid utgången av år 1928 var läget på penningmarknaden ytterst stramt, och i stort sett fortbestod detta förhållande året ut, ja, detsamma gjorde sig först under årets lopp fullt kännbart på alla olika områden av produktions- och affärsverksamheten. Att antalet konkurser steg från 884 till 1,401 och att växelprotesterna ökades från 42.6 milj. mark till 102.7 milj. mark, vittnar om de svårigheter inom affärslivet, vilka under årets sista månader nådde kulmen. Att omsättningen på fondbörsen nedgick från 510.8 milj. mark till 168.3 milj. mark, samtidigt som noteringarna där sjönko, utgör likaledes ett bevis på den strama penningmarknaden. Däremot har affärsbankernas ställning under året icke försvårats, tvärtom skedde däri mot slutet av året — visserligen dels såsom ett uttryck för säsongföreteelser — en förbättring. Än mer uppenbart är att Finlands Banks ställning lättats.

Affärsbankernas möjligheter att bevilja ny kredit voro självfallet ytterst begränsade, emedan en del tidigare krediter „frusit in" och då upplåningen gestaltade sig föga givande. Inlåningen ökades allt om allt endast med 41.3 milj. mark, medan ökningen för år 1928 utgjorde 1,407.0 och för år 1927 steg till 1,027.3 milj. mark. Vid utgången av året var förhållandet mellan utlåning och inlåning något mindre ogynnsamt än året förut. Det hade även lyckats affärsbankerna att nedbringa sin upplåning i Finlands Bank och att därjämte något avkorta sin nettoskuld till utlandet. Ehuru de dåliga tiderna åsamkat även affärsbankerna förluster, lämnade de flesta bankers verksamhet ett gott årsresultat. För Finlands Banks kreditgivning skall längre fram redogöras. I detta sammanhang må därom blott framhållas, att Bankens direkta utlåning såsom vanligt ökades under det förra halvåret för att sedermera nedgå och vid utgången av 1929 med 47.9 milj. mark understiga motsvarande belopp ett år tidigare. Bankernas totala kreditvolym var alltså i det närmaste densamma vid utgången av åren 1929 och 1928. Den lättnad, som inträdde i Finlands Banks ställning och som tog sig uttryck i minskade rediskonter och ökad sedelreserv, skall i det följande närmare beröras.

Då penningknappheten ända till årets utgång var stor, bibehöll även räntefoten samma höga nivå, som den vid utgången av föregående år nått. Finlands Bank företog ingen förändring av räntesatserna, men i övrigt kunde en strävan att övergå till allt högre ränta förmärkas. Såväl affärsbanker som olika sparinrättningar höjde vid årsskiftet 1928—1929 allmänt inlåningsräntorna. Dessa överskredo sålunda vid utgången av senaste år med $^1/_2$—1 % räntesatserna för föregående år. De vid utlåningen tillämpade räntorna företedde en lika stor stegring.

På många håll förefanns en önskan att i och för lättande av den tryckande kapitalbristen till landet indraga utländskt kapital. Emellertid förelåg därtill inga nämnvärda möjligheter förenade med antagliga villkor, ity att räntan i de stora utländska penningcentra allt intill hösten befann sig i starkt stigande och då så gott som intet intresse för lån på lång sikt förefanns. Först i oktober inträdde i utlandet en konjunkturändring, utgående från den väldiga krachen på fondbörsen i New York, varefter räntefoten fortfarande befunnit sig i sjunkande. Vid utgången av året kunde redan ett stigande intresse för utländska obligationslån spåras. Detta berättigar till goda förhoppningar för det nya året, vilka redan hålla på att gå i fullbordan.

Betalningsbalansen och kapitalrörelsen.

Ehuru tillsvidare alla uppgifter, vilka erfordras för uträknande av betalningsbalansen för år 1929, icke stå till buds, är det likväl redan nu möjligt att bilda sig en ungefärlig uppfattning om densamma. Det är känt, att i Finlands förhållanden handelsbalansen är så gott som avgörande för betalningsbalansen; dess övriga faktorer undergå endast obetydliga förändringar och dessa gå överhuvud i positiv riktning. År 1928 inbragte de en inkomst av omkring 170 milj. mark. Förutsatt, att även senaste år förhållandet var detsamma, blir resultatet, att 1929 års betalningsbalans,

om kapitalrörelserna lämnas obeaktade, lämnade ett underskott om 400 milj. mark. Då betalningsbalansen under de senaste åren tillfört landet en viss inkomst, kan detta resultat icke anses gott. Men jämfört med det stora underskottet om cirka 1,600 milj. mark betalningsbalansen för år 1928 företedde, ställer sig motsvarande resultat av år 1929 jämförelsevis tillfredsställande.

Enär landets utländska skuld på kort sikt under år 1928 betydligt ökats och då även senaste år betalningsbalensen utföll passiv, gestaltade sig behovet av långvarig utländsk kredit synnerligen trängande. Av ovananförda orsaker visade det sig likväl icke ändamålsenligt att i utlandet upplåna större belopp. Under fjolåret upptogos här endast trenne mindre utländska obligationslån, nämligen ett av Finska Ångfartygs Aktiebolaget å 4 milj. svenska kronor, ett av Finlands Hypoteksförening å 10 milj. svenska kronor samt ett av Åbo stad å 500,000 pund. Enär en del obligationer hörande till dessa lån placerats i hemlandet, kan det belopp utländskt kapital, som härigenom tillfördes landet, uppskattas till 200 milj. mark. Det bör likväl märkas, att samtidigt förekommit regelbunden amortering av tidigare lån ävensom mindre köp av utländska obligationer.

I någon mån har utländskt kapital under fjolåret till landet influtit även i andra former. Lån mot inteckning i färdiga byggnader ävensom annan halvlång kredit upptogos till betydliga belopp i synnerhet i Sverige. Därjämte förekommo utländska köp av aktier i finska bolag. Av större betydelse är likväl det främmande kapital, som här placerats direkt i realförmögenhet. Störst äro Waldhof-koncernens investeringar. Uppgift saknas om totalbeloppet av det på dessa vägar till landet influtna utländska kapitalet, men uppenbarligen har detsamma varit tillräckligt att täcka den del av underskottet i betalningsbalansen, som överstigit lånen på lång sikt och vad av underskottet blivit ersatt av bankerna.

Förändringarna i bankernas förhållande till utlandet voro icke stora. Affärsbankerna deltogo icke direkt i täckandet av betalningsbalansens underskott, enär deras nettoskuld till utlandet nedgick med 25.0 milj. mark. Emellertid ökades privatbankernas utländska garantiförbindelser åter med omkring 50 milj. mark. Finlands Banks andel i täckandet av handelsbalansens underskott utgjorde 64.0 milj. mark, med vilket belopp bankens nettofordran på utlandet nedgick. I olika former deltogo bankerna sålunda i täckandet av handelsbalansens underskott med omkring 90 milj. mark.

Prisförhållandena.

Prisnivån i Finland nådde kulmen under förra hälften av år 1928, då partiprisindex från mars till augusti stod på 103, när prisläget för år 1926 betecknas med 100. Vid utgången av förstnämnda år hade partiprisindex nedgått till 101 och den sjunkande tendensen fortgick under hela sistförflutna år; vid dess utgång stod partiprisindex på 95. Prisfallet var mycket allmänt, ehuru icke lika stort på alla områden. Detsamma framträdde såväl i avseende å hemmarknads- och exportindustrins produkter som vid de flesta i inrikeshandeln förekommande importvaror. Särskilt stort var prisfallet på lantbruksprodukter.

Prisnedgången här utgör ingen isolerad företeelse. I de flesta länder gestaltade sig prisutvecklingen i stort sett på enahanda sätt, ehuru kvantitativa olikheter förekommo. Omsvängningen i partiprisindex ägde i allmänhet rum våren eller sommaren 1928, så att index i december stod några poäng lägre än i december 1927. Den sjunkande tendensen fortgick under senaste år och företedde i allmänhet större styrka än

året därförinnan. I vissa länder var prisfallet större, i vissa andra mindre än här under samma tid.

Även en nedgång i prisen, som förefaller att vara mycket allmän, kan, liksom en enahanda prisstegring, utgöra en konjunkturföreteelse, som icke innebär en förändring av prisnivån. Men ett prisfall kan också omfatta samtliga pris. Än så länge är det vanskligt att med bestämdhet avgöra, av vilketdera slaget den sjunkande tendens är, som prisen i detta nu så allmänt förete. Antagligt är, att densamma hänför sig till dem båda. Det är icke uteslutet, att själva prisnivån som sådan för det närvarande befinner sig i sjunkande. Om så är fallet, kommer detta sig därav, att guldets pris i detta nu företer en stigande tendens, beroende på att produktionen av guld för närvarande är jämförelsevis ringa, medan efterfrågan på guld är ganska betydande, om ock densamma huvudsakligen kommer från världens centralbanker. Då bibehållandet av en fast prisnivå utgör ett viktigt gemensamt intresse för kulturvärlden, måste man hoppas, att det skall lyckas de olika ländernas centralbanker, vilkas inbördes samarbete kan väntas yttermera vinna i utsträckning och styrka, att överenskomma om iakttagande av en sådan guldpolitik, som är behövlig för förekommande av växlingar i guldets värde och därigenom i den allmänna prisnivån.

Finlands Banks verksamhet.

Utlåningen.

Åren 1925—28 utvisade Finlands Banks utlåningsrörelse en fortgående stegring. Senaste år utbyttes denna mot en minskning. Detta härledde sig av den under det gångna året och särskilt under dess senare hälft rådande vikande konjunkturen i landets näringsliv, vilken verkade minskande på efterfrågan av sådan kredit, som av sedelbanken kan tillgodoses.

Under förra hälften av året nedgick Bankens utlåning ännu icke varje månad; vid utgången av juni understeg den totala kreditgivningen endast med ett par tiotal miljoner mark utlåningen vid årets början. Men under senare hälften av 1929 reducerades utlåningen kontinuerligt så gott som för varje månad. Det oaktat översteg Bankens kreditgivning senaste år i genomsnitt med omkring 26 % motsvarande medeltal under föregående år. Den totala kreditgivningen understeg likväl vid årets slut med 174.3 milj. mark eller 11.2 % utlåningen vid ingången av året.

Den direkta kreditgivningen, vilken under de föregående, av en livlig produktionsverksamhet präglade åren jämsides med Bankens egna medel ansenligt ökats, tillväxte även senaste år, såsom vanligt, i början av året. Nedgången i denna kreditgivning vidtog i juni, sedan exportskeppningen kommit i gång, och fortfor därefter så gott som månad för månad. Vid årets utgång understeg den direkta kreditgivningen med 47.9 milj. mark utlåningen vid dess ingång. Minskningen hänförde sig till växlar och kassakreditiv; hypotekslånen hade ökats med 12.6 milj. mark.

Före världskriget uppgick Finlands Banks direkta utlåning till ett i någon mån större belopp än Bankens egna medel. För närvarande är förhållandet omvänt. Bankens direkta utlåning och dess egna medel ställde sig som följer:

	direkt utlåning	egna medel
ultimo 1928	879.2 milj. mk	1,000.4 milj. mk
„ 1929	831.3 „ „	1,076.5 „ „

Privatbankernas rediskonteringar hade, då penningläget under senare delen av 1928 tillstramades, ökats så starkt, att de i början av år 1929 uppgingo till 676.8 milj. mark. Under det gångna året har Finlands Bank, inom de gränser Bankens uppgift förelägger dess rediskonteringsrörelse, utan svårighet kunnat tillfredsställa privatbankernas kreditbehov. Då rediskonteringarna likväl överhuvudtaget hava stått lägre än vid årets början, har detta berott på den nedgående konjunkturen inom näringslivet. Även inom denna gren av utlåningen inträffade nedgången under senare delen av året, då den vikande tendensen inom affärslivet tydligast gjorde sig gällande. Vid årets slut stodo rediskonteringarna 126.4 milj. mark lägre än vid dess början. Då penningläget fortfarande är relativt stramt, utvisa rediskonteringarna alltjämt förhållandevis stora belopp, t. ex. vid utgången av senaste år 550.4 milj. mark eller tio gånger så mycket som två år tidigare, då rediskonteringen inskränkte sig till 55.2 milj. mark.

De månatliga växlingarna i Bankens kreditgivning, såväl i avseende å den direkta utlåningen och rediskonteringen som totalbeloppet, samt den relativa andelen av båda dessa slag av krediter belyses av följande tabell:

Finlands Banks inhemska kreditgivning år 1929.

Utgången av månaden	Direkte milj. mk	%	Rediskonteringar milj. mk	%	Summa milj. mk
1928					
December	879.2	56.5	676.8	43.5	1,556.0
1929					
Januari	862.9	61.8	533.3	38.2	1,396.2
Februari	900.2	59.3	616.5	40.7	1,516.7
Mars	911.1	60.7	589.6	39.3	1,500.7
April	927.5	62.8	549.2	37.2	1,476.7
Maj	934.4	61.7	581.0	38.3	1,515.4
Juni	915.8	59.7	617.2	40.3	1,533.0
Juli	881.3	57.8	644.3	42.2	1,525.6
Augusti	876.2	57.6	645.8	42.4	1,522.0
September	860.4	58.8	603.9	41.2	1,464.3
Oktober	863.6	61.2	547.2	38.8	1,410.8
November	864.8	60.4	567.5	39.6	1,432.3
December	831.3	60.2	550.4	39.8	1,381.7

På grund av att rediskonteringarna nedgått mera än den direkta kreditgivningen, har deras andel i den totala utlåningen i någon mån reducerats och den direkta långivningens andel vuxit.

Vid årets utgång innehöll Bankens portfölj växlar till ett belopp av 1,213.3 milj. mark, varav direkt diskonterade 662.9 och rediskonterade, såsom redan nämnts, 550.4 milj. mark. Växelkrediten utgjorde sålunda 88 % av Bankens hela inhemska utlåning.

Av de av Banken direkt diskonterade växlarna voro procentuellt:

	31/12 1924	31/12 1925	31/12 1926	31/12 1927	31/12 1928	31/12 1929
Exportindustr. växlar	59.53	35.87	46.12	53.86	55.82	59.07
Hemindustr. „	10.76	23.39	14.66	15.77	16.99	14.77
Handelsfirmors „	25.72	36.76	37.44	28.82	24.80	24.11
Övriga „	3.99	3.98	1.78	1.55	2.39	2.05

De åt hemmarknadsindustrien beviljade krediterna hava icke inskränkts. Minskningen i den andel av den totala växelkrediten, som faller på firmor inom denna näringsgren, beror synbarligen därpå, att dessas behov att utnyttja sin kredit på grund av den oförmånliga tiden avtagit.

Bankens förhållande till statsverket.

Såsom i Bankfullmäktiges berättelse för år 1928 omnämnes utgingo nämnda år ur Bankens böcker samtliga finska statsobligationer i finskt mynt ävensom statens övriga skuldförbindelser, varav de sista raterna då inlöstes. Staten har år 1929 icke anlitat kredit i Finlands Bank. Även å utländskt mynt lydande finska statsobligationers räkning har under året företett endast ringa växlingar, frånsett de vid bokslutet gjorda nedskattningarna av obligationernas bokföringsvärde. På uppdrag av statsverket sålde Banken till utlandet statsväxlar i tvenne rater. Av dessa belöpte sig den ena till 2.5 milj. dollar, den andra till 0.5 milj. pund.

De utländska förbindelserna.

Banken har under senaste tid systematiskt utvecklat sitt nät av korrespondenter dels genom att knyta förbindelser med andra länders centralbanker, dels med beaktande av att Banken står i korrespondentförbindelse med andra vederhäftiga utländska banker, i den mån så kan anses önskligt med hänsyn till det inhemska affärslivets behov. Dessa åtgärder hava numera fortskridit så långt, att Banken i den närmaste framtiden sällan torde finna anledning att ingå nya avtal av denna art. Däremot kunna vissa ännu i kraft varande korrespondentförbindelser visa sig obehövliga.

Banken äger för närvarande korrespondenter å följande orter: New York, Chicago, Toronto, London, Stockholm, Oslo, Köpenhamn, Berlin, Amsterdam, Paris, Bryssel, Basel, Milano, Madrid, Wien, Prag, Warschau, Riga och Reval. Vederbörande lands centralbank har Banken som korrespondent i New York, London, Oslo, Berlin, Paris, Prag, Warschau, Riga och Reval; dessutom är den australiska sedelbanken Commonwealth Bank of Australia Bankens korrespondent.

Förutom genom att avsluta överenskommelser om korrespondensförbindelse har Banken under senaste tid även i övrigt tagit allt större del i samarbetet centralbankerna emellan.

I Bankfullmäktiges berättelse för år 1928 omnämnes det avtal, varigenom Banken då tillförsäkrades en utländsk reserv på 25 miljoner svenska kronor. Ehuru detta kreditiv icke behövt anlitas, ansåg Bankens förvaltning försiktigheten fordra, att vid slutet av det gångna året förnya avtalet därom på ett år framåt.

I sin verksamhet för uppnegociering av kortvarig utländsk kredit åt landets exportindustrier har Banken följt samma förfarande som under föregående år. Man har strävat att koncentrera dessa krediter och göra dem så fördelaktiga som möjligt för landet och kredittagarna. Trots den ogynnsamma penningtiden hava dessa krediter överhuvud kunnat erhållas på förmånliga villkor.

Emissioner av lån.

Såsom i det föregående redan nämnts, rådde på penningmarknaden även i andra länder under senaste år ett så ogynnsamt läge, att utländska lån på antagbara villkor icke stodo att erhålla. Finlands Bank deltog sålunda icke i emissionen av något annat å utländskt mynt lydande lån än det som, delvis i hemlandet, upptogs av Finlands Hypoteksförening. Lånet utgjorde 10 miljoner kronor och den nominella räntan utgjorde 6 ½ %. Ytterligare upplade Banken åt Lojo Kalkverk Aktiebolag ett inhemskt obligationslån, stort 8 milj. mark, med en nominell ränta av 8 %.

Sedelutgivningen.

Växlingarna i sedelstocken avspegla näringslivets allmänna utveckling.

År 1927 hade Finlands Banks sedelstock under då rådande gynnsamma konjunktur överhuvud anmärkningsvärt ökats. Den kännbara tillstramning i penningläget, som inträffade därpå följande år, hejdade sedelstockens tillväxt. Senaste år understeg beloppet av Bankens utelöpande sedlar hela året motsvarande belopp år 1928, vilket med hänsyn till den nedåtgående tendensen i affärslivet är naturligt. Vid ingången av året var skillnaden ännu obetydlig (1.2 milj. mark), sedermera tilltog densamma, visserligen fluktuerande, men i alla fall så, att sedelstocken vid årets slut stod 152.6 milj. mark lägre än vid dess ingång. Minskningen beror på de sjunkande konjunkturerna inom affärslivet, vilka reducerat behovet av betalningsmedel. Vid årets ingång utgjorde sedelstocken 1,513.2 milj. mark (föregående år 1,514.4 milj. mark) och vid dess slut 1,360.6 milj. mark. Sitt maximum nådde densamma i mars (30/3 1,596.0 milj. mark) och sitt minimum i november (23/11 1,300.9 milj. mark). I stort sett kan det sägas, att sedelstocken under sista månaden åter närmade sig den nivå, där den mot slutet av 1926 och i början av år 1927 befann sig.

Beloppet av de olika tillgångar, mot vilka Banken är berättigad att utgiva sedlar, utgjorde vid utgången av år 1928 samt vid resp. kvartalsslut senaste år:

	31/12 1928 milj. mk	30/3 1929 milj. mk	29/6 1929 milj. mk	30/9 1929 milj. mk	31/12 1929 milj. mark
Guldkassa	304.4	302.3	301.1	302.1	301.9
Korrespondenter i utlandet	731.6	706.4	544.5	547.3	669.5
Kreditiv i utlandet	—	—	—	—	—
Växlar å utländskt mynt	19.4	11.3	7.2	18.7	21.1
Obligationer å utländskt mynt	—	—	—	—	—
Banksedlar och kuponger å utl. mynt	2.1	1.6	1.8	1.7	1.9
Växlar å finskt mynt	1,377.5	1,354.6	1,375.4	1,289.6	1,213.3
Summa	2,435.0	2,376.2	2,230.0	2,159.4	2,207.7

Den primära sedeltäckningen, som utgöres av Bankens guldkassa och utländska korrespondenters räkning, utgjorde vid årets slut 60.8 % av de vid anfordran betalbara förbindelserna och 71.4 % av beloppet utelöpande sedlar. Motsvarande tal vid utgången av föregående år voro 51.7 % och 68.5 %. Dessa relationstal hava således under årets lopp märkbart förändrats i gynnsam riktning. Såsom av föregående tabell framgår, härleder sig denna omständighet icke ur en ökning i den primära täckningen utan ur en minskning av sedelstocken och övriga vid anfordran betalbara förbindelser.

Sedelutgivningsrätten utan avdrag på grund av bristande supplementär täckning har under år 1929 växlat mellan 2,258.7 milj. mark (15/1) och 1,990.4 milj. mark (23/7). Motsvarande obegagnade sedelutgivningsrätt har varierat mellan 540.8 milj. mark (14/12) och 275.9 milj. mark (8/1). Dessa belopp utgjorde, det förra 25.3 % och det senare 12.3 % av den totala sedelutgivningsrätten. Sedelreserven stod hela året över reserven vid utgången av föregående år, då den utgjorde endast 208.7 milj. mark.

I följande sammanställning har en jämförelse anställts mellan Bankens sedelutgivningsrätt och dess användning vid årets utgång samt vid samma tidpunkt året därförinnan.

Sedelutgivningsrätt	31/12 1928 milj. mk	31/12 1929 milj. mk
Guldkassa och utländska valutor	1,036.0	971.4
Sedelutgivningsrätt därutöver	1,200.0	1,200.0
Sedelutgivningsrätt	2,236.0	2,171.4
Begagnat belopp		
Utelöpande sedlar	1,513.2	1,360.6
Övriga avista förbindelser	491.6	237.0
Å beviljade kassakreditiv innestående	22.5	38.3
Begagnad sedelutgivningsrätt	2,027.3	1,635.9
Sedelutgivningsreserv		
Omedelbart disponibel	208.7	535.5
Beroende på ökad supplementär täckning	—	—
Total sedelutgivningsreserv	208.7	535.5
Begagnat belopp och reserv	2,236.0	2,171.4

Nedgången i de utländska valutorna har också under senaste år i någon mån minskat sedelutgivningsrätten. Emellertid har minskningen i den begagnade sedelutgivningsrätten, vid nedgående sedelstock och avista förbindelser, varit än större. Sålunda har sedelutgivningsreserven nått ett belopp, som till sin relativa storlek bör anses normalt, ehuru densamma absolut taget icke står lika högt som vid utgången av åren 1925—1927. Vid årets slut utgjorde sedelreserven 24.7 % av den totala sedelutgivningsrätten, medan motsvarande tal vid utgången av 1928 och 1927 voro 9.3 %, respektive 24.2 %. Följaktligen har Bankens ställning under senaste års förlopp i detta avseende väsentligen lättats.

Bankens bokslut.

Bilansen.

Olikheterna mellan Bankens bilanser för senaste och för föregående år framgå ur följande sammanställningar:

Tillgångar:	31/12 1928 milj. mark	31/12 1929 milj. mark
Guldkassa	304.4	301.9
Korrespondenter i utlandet	731.6	669.5
Växlar å utländskt mynt	19.4	21.1
Kuponger och utländska sedlar	2.1	1.9
Växlar å finskt mynt	1,377.5	1,213.3
Hypotekslån	46.0	58.6
Kassakreditiv	132.5	109.8
Obligationer å finskt mynt	50.3	36.1
Obligationer å utländskt mynt	291.8	286.9
Bankfastigheter och inventarier	12.0	12.0
Diverse räkningar	51.1	50.5
Summa	3,018.6	2,761.6

Skulder:		
Utelöpande sedlar	1,513.2	1,360.6
Statsverkets upp- och avskrivningsräkning	375.4	150.1
Upp- och avskrivningsräkning med övriga	81.5	48.3
Postremissväxlar	14.4	13.5
Korrespondenter i utlandet	5.8	9.4
Grundfond	500.0	500.0
Reservfond	357.1	501.2
Bankfastigheter och inventarier	12.0	12.0
Diverse räkningar	15.2	15.8
Årets vinst	144.0	150.7
Summa	3,018.6	2,761.6

De viktigaste förändringarna, som under året inträffat i Finlands Banks ställning, liksom även orsakerna till desamma hava i det föregående redan i olika sammanhang behandlats.

Såsom i Bankfullmäktiges berättelse för år 1928 omnämnes, tillgodoser Finlands Bank den inom landet förekommande efterfrågan på guld för tekniska ändamål. Senaste år såldes för dylikt ändamål guld till ett värde av 10.3 milj. mark. Då Bankens guldförråd enligt reglementet bör bibehållas vid minst 300 milj. mark, har Banken under året nödgats uppköpa guld för 7.7 milj. mark.

Tillgodohavandena å utländska korrespondenters räkning, vilka år 1928 reducerades med över 500 milj. mark, minskades senaste år ytterligare med 62.1 miljoner. Detta är icke förvånansvärt, om man beaktar, att landets handelsbalans för 1929, ehuru densamma gestaltade sig väsentligen förmänligare än år 1928, likväl uppvisade ett avsevärt importöverskott. Lägst (489.1 milj. mark) stod Bankens valutaförråd den 23 juli; därefter ökades detsamma åter.

Förändringarna i de till kreditgivningen hörande räkningarna ävensom minskningen i sedelstocken hava i det föregående redan berörts.

Att obligationskonti nedgått beror huvudsakligen på vid bokslutet företagen sedvanlig nedskattning. Även den omständighet, att upp- och avskrivningsräkningarna nu företedde betydligt mindre belopp än ett år tidigare, avspeglar penninglägets tillstramning.

Enligt nu gällande bestämmelser i Bankens reglemente överfördes senaste år av 1928 års vinst Fmk 143,256,607: 10 till reservfonden. Återstoden av sagda års vinst, Fmk 767,533: 82, har jämlikt Riksdagens beslut likaså överförts till reservfonden, som sålunda nått sitt tidigare angivna belopp. Genom den år 1929 stadfästa förändringen i reglementet, för vilken i det följande närmare redogöres, stadgades, att Bankens grundfond skall utgöra 1,000 milj. mark, samt att minst hälften av vinsten skall överföras till reservfonden, till dess även denna fond uppgått till 1,000 milj. mark, varefter överföringen skall omfatta minst tredjedelen av vinsten. De sålunda föreskrivna överföringarna hava verkställts i det löpande årets första bilans.

Vinst- och förlusträkningen.

Gestaltningen av Bankens vinst- och förlusträkning under de två senaste åren framgår av följande sammanställning:

Inkomster:		År 1928	År 1929
Intressen å inhemsk utlåning	Fmk	79,954,171: 26	112,100,294: 95
„ å kontokuranter i utlandet	„	44,142,145: 89	30,401,030: 95
„ å obligationer	„	30,676,168: 05	31,045,448: 70
Agio	„	6,594,619: 91	4,318,026: 02
Provisioner	„	8,062,796: 18	7,879,683: 40
Influtna osäkra fordringar	„	23,633: 57	5,250: 34
	Fmk	169,453,534: 86	185,749,734: 36

Utgifter:		År 1928	År 1929
Löner och arvoden	Fmk	7,371,636: 02	7,603,738: 55
Pensioner och understöd	„	481,866: 70	522,739: 85
Bankfullmäktiges arvoden och expenser	„	145,183: 16	153,886: 80
Sedeltillverkningen	„	3,504,427: 25	3,326,488: 65
Diverse omkostnader	„	1,994,523: 79	2,016,327: 03
Nedskattning å obligationer och aktier	„	11,850,697: 72	21,306,895: 60
D:o å inventarierna	„	81,059: 30	79,549: 35
Nettovinst	„	144,024,140: 92	150,740,108: 53
	Fmk	169,453,534: 86	185,749,734: 36

Bankens bruttoinkomster ökades även under det gångna året. Ökningen utgjorde 16.2 milj. mark, medan densamma föregående år belöpte sig till 25.5 milj. mark. Stegringen beror denna gång helt och hållet på ökad ränteinkomst från den inhemska utlåningen. Såsom redan tidigare nämnts, var kreditgivningen senaste år i genomsnitt avsevärt större än under det föregående. Därtill kommer att även medelräntefoten var högre än år 1928, då den först mot årets slut höjdes till de satser som tillämpats under hela det gångna året.

Nedgången i de utländska ränteinkomsterna står huvudsakligen i samband med det minskade valutaförrådet. Då den utländska växelrörelsen gått ned, har agiovinsten ställt sig mindre.

Bankens totalutgifter hava fortfarande hållit sig ungefär vid den tidigare nivån. Desamma utgjorde år 1927 13.4 milj. mark, år 1928 13.5 milj. mark och senaste år 13.6 milj. mark. Ökningen i avlöningarna beror på att den nya lönestaten, för vilken i det följande redogöres, tillämpades redan under senare delen av året. Den obetydliga ökningen av pensionsutgifterna härleder sig delvis av den i samband med löneregleringen verkställda revisionen av pensionerna, dels av vissa nya pensioner. Bankfullmäktiges antal har nu för första gången under ett helt års förlopp varit större än tidigare, varför arvodesbeloppet å ifrågavarande räkning något stigit. På grund av sedelstockens minskning hava omkostnaderna för sedeltillverkningen något sjunkit.

Med beaktande av den stegrade räntefoten, har värdet av obligationer och aktier även vid senaste bokslut ytterligare avsevärt nedskattats. Därigenom har det varit möjligt att bokföra Bankens obligationer och aktier till värden, betydligt understigande t. o. m. de sänkta marknadsprisen.

Banken har varken i sin kreditgivning eller i övrigt lidit några förluster, och anledning till andra avskrivningar än de till beloppet obetydliga, som omnämnas å sid. 18, har icke förekommit.

Några nämnvärda nybyggnader har Banken icke heller under det gångna året företagit, och något skäl till avskrivningar å fastigheterna har icke förefunnits. Mindre reparationskostnader hava hänförts till utgifter för fastigheterna. Vad som använts till nyanskaffning av inventarier har efter vanligheten helt och hållet avskrivits.

Banken nådde senaste år en större nettovinst än någonsin tidigare. Vinsten utgjorde:

År 1924	65.4	milj.	mk
„ 1925	82.7	„	„
„ 1926	107.1	„	„
„ 1927	116.7	„	„
„ 1928	144.0	„	„ samt
„ 1929	150,740,108	mk	53 p:i.

Sedan grundfonden i början av år 1930 bokförts till 1,000 milj. mark, återstod i reservfonden Fmk 1,151,300:77. Till densamma överfördes enligt tidigare anförda bestämmelse hälften av senaste års vinst, Fmk 75,370,054:27. Bankens reservfond uppgår följaktligen för närvarande till Fmk 76,521,355:04.

Ur Bankens vinst för 1929 hava 75,000,000 mark upptagits såsom inkomst i statsförslaget för det löpande året. Bankfullmäktige föreslå,

att återstoden av Finlands Banks vinst, Fmk 370,054:26, måtte överföras till Bankens reservfond.

Särskilda av Bankfullmäktige handlagda ärenden.

Ändring av Bankens reglemente.

I Bankens reglemente av den 21 december 1925 stadgades, att Bankens årsvinst i sin helhet skulle användas till grund- och reservfondens ökande, till dess vardera för sig stigit till femhundra miljoner mark, varefter minst en tredjedel av årsvinsten skulle överföras till reservfonden.

Bankens grundfond hade i början av år 1926 uppnått sitt fulla belopp, och reservfonden utgjorde i början av senaste år 500 milj. mark. Enligt reglementet hade det sålunda därefter icke varit nödvändigt att använda mera än en tredjedel av Bankens årsvinst till fondernas ökande.

Då emellertid Bankens fonder icke ens motsvarade värdet av Finlands Banks kapital före världskrigets början, samt då den ekonomiska verksamheten i landet sedan dess i hög grad utvidgats och de finansiella förbindelserna mellan Finland och utlandet betydligt tilltagit i livlighet, ansågo Bankens direktion och Bankfullmäktige, på det Bankens utveckling måtte kunna hålla jämna steg med landets ekonomiska framåtskridande, det vara nödvändigt att Bankens egna medel fortfarande erhölle en större ökning än vad i reglementet föreskrevs. Å andra sidan kunde det med hänsyn till statens rätt att komma i åtnjutande av inkomst ur Bankens vinst icke ifrågakomma, att Bankens vinst i sin helhet tillfölle Banken. Bankens direktion och Bankfullmäktige ansågo, att de allmänna intressen, som Bankens förkovran å den ena sidan och statens penningbehov å den andra representera, riktigast bleve tillgodosedda, därest, till dess Bankens fonder sammanlagt stigit till tvåtusen miljoner mark, hälften av vinsten ovillkorligen borde användas till sagda fonders ökande, och om därefter minst en tredjedel av årsvinsten skulle tillfalla reservfonden.

På framställning av direktionen ingingo Bankfullmäktige den 28 februari till Bankutskottet med en hemställan om sådan ändring av reglementet som här anförts. Sedan Bankutskottet avgivit utlåtande om förslaget, antogs detta av Riksdagen den 12 april, varefter lag därom utfärdades den 5 juni.

Avlöningen av Bankens tjänstemän och befattningshavare.

Den 21 augusti beslöto Bankfullmäktige på framställning av direktionen fastställa nya, i någon mån förhöjda grundlöner för innehavare av fast tjänst eller befattning i Banken. Samtidigt indrogs ett antal mindre betydande befattningar och en del extraordinarie befattningar ersattes med ordinarie. Den härav uppkomna ökningen av de årliga grundlönerna utgör 838,800 mark.

På samma gång beslöto Bankfullmäktige att Bankens pensionstagare, utom sådana som tidigare icke kommit i åtnjutande av dyrtidstillägg, ägde uppbära sina pensioner enligt de nya grundlönerna.

Vid möte den 21 december beviljade Bankfullmäktige på framställning av direktionen 1,000,000 mark att under år 1929

efter behov användas till avlönande av extraordinarie befattningshavare i banken.

Nya pensioner.

Under det gångna året hava Bankfullmäktige i enlighet med pensionsstadgan beviljat tvenne pensioner till ett sammanlagt belopp av 76,000 mark.

Utvidgning av Bankens statistiska avdelning.

Alltsedan Bankens statistiska avdelning inrättades, har det hört till dess uppgifter att bl. a. följa med konjunkturföreteelserna. I Bankens engelska månadspublikation hava de viktigaste tillbudsstående uppgifter, som belysa näringslivets utveckling i hemlandet sammanförts, varjämte avdelningen även verkställer en del andra statistiska sammanställningar. Dessutom har, i den mån arbetskrafterna räckt till, material insamlats för belysande av tidigare konjunkturväxlingar såväl i hem- som utlandet.

På grund av övriga arbeten har emellertid den statistiska avdelningen hittills icke kunnat ägna sig åt egentlig konjunkturforskning.

Enär det är av vikt, att konjunkturväxlingarna för vårt lands vidkommande underkastas en noggrannare utredning, beslöto Bankfullmäktige vid möte den 2 december på framställning av direktionen ställa ett anslag av 150,000 mark till direktionens disposition under år 1930 för sådan utvidgning av den statistiska avdelningen, att densamma blir i tillfälle att i större utsträckning än härintills verkställa konjunkturundersökning.

Åtgärder rörande enskilda personers förbindelser till Banken.

På framställning av direktionen hava Bankfullmäktige förordnat, att en del såsom osäkra upptagna, redan tidigare avskrivna fordringar, härstammande från åren 1892, 1900, 1901 och 1913, inalles Fmk 20,503:57, skola såsom helt och hållet värdelösa ur räkenskaperna avföras.

Revisionen.

Av de vid 1928 års riksdag utsedda revisorerna, läraren Aleksanteri Fränti, bankdirektören Tyko Reinikka, redaktören Kaarlo Harvala, filosofiemagistern J. W. Keto och filosofiedoktorn F. V. Härmä verkställdes under tiden från den 18 februari till den 4 mars revision av Bankens räkenskaper och förvaltning för år 1928. I enlighet med revisorernas tillstyrkan och med stöd av stadgandena härom i Bankens reglemente hava Bankfullmäktige beviljat direktionen ansvarsfrihet för Bankens förvaltning under år 1928.

Granskning av lånerörelsen och valutahandeln.

Bankfullmäktige hava under året varannan månad verkställt sådan granskning av Bankens lånerörelse och övriga placeringar samt valutahandel, som stadgas i 5 § av den för Bankfullmäktige utfärdade instruktionen.

Inventeringar och inspektion av avdelningskontoren.

a) I huvudkontoret.

Jämlikt 6 § i sin instruktion hava Bankfullmäktige verkställt inventering av huvudkontorets kassavalv och samtliga kassor ävensom låne- och säkerhetshandlingar samt panter och depositioner. De vid sagda inventeringar fastställda förhållandena hava varit med Bankens böcker överensstämmande.

b) I avdelningskontoren.

Bankfullmäktige hava övervakat, att avdelningskontorens handkassor och valv en gång i månaden samt växlar, skuldsedlar och panter minst tre gånger om året inventerats av diskontkontrollanterna.

Dessutom hava under året samtliga avdelningskontor inspekterats.

Kontrollanterna vid avdelningskontoren.

För år 1930 hava bankfullmäktige på direktionens framställning utsett följande personer till kontrollanter vid avdelningskontoren och till deras suppleanter:

vid kontoret i Åbo: till ordinarie ledamöter politierådmannen Ernst Petter Johan Thomé och direktören Evert Holmberg samt till suppleanter friherre Rolf Maximilian Carpelan och direktören Uuno Sarpio;

vid kontoret i Björneborg: till ordinarie ledamöter direktören Johan Odert Rosengren och direktören Toivo Rintala samt till suppleanter handlanden William Tarkiainen och direktören Pehr A. Collin;

vid kontoret i Vasa: till ordinarie ledamöter borgmästaren Ivar Wilhelm Hasselblatt och direktören Juho Alatalo samt till suppleanter konsuln Johan Alfred Viklund och direktören Aleksander Niinioja;

vid kontoret i Uleåborg: till ordinarie ledamöter kommerserådet Frans Adolf Riekki och direktören Otto Alfons Karhi samt till suppleanter direktören Georg Balthasar och politieborgmästaren Heikki Albert Kannisto;

vid kontoret i Kuopio: till ordinarie ledamöter lantmäteriingeniören Pekka Juho Rinkinen och kommunalrådet Bruno Ilmoniemi samt till suppleanter direktören Otto Ville Ruotsalainen och vicehäradshövdingen Gunnar Valdemar Hellen;

vid kontoret i Joensuu: till ordinarie ledamöter stadsfogden Albert Lennart Paqvalen och justitierådmannen Aksel Walle samt till suppleanter filosofiemagistern, affärsmannen Yrjö A. Kankaanrinta och agronomen Väinö Muukkonen;

vid kontoret i Sordavala: till ordinarie ledamöter f. d. apotekaren Sven Holsti och kronofogden Alexander Weledejeff samt till suppleanter direktören Robert Valentin Niskanen och verkställande direktören Emil Immonen;

vid kontoret i Viborg: till ordinarie ledamöter handlanden Paul Sergejeff och direktören Ernst Hämäläinen samt till suppleanter direktören Otto Korhonen och direktören Heikki Sinkkonen;

vid kontoret i S:t Michel: till ordinarie ledamöter ingeniören Edvin Allén och borgmästaren Erkki Veikko Kuokkanen samt till suppleanter verkställande direktören Valter Pulkkinen och politierådmannen Otto Kinnunen;

vid kontoret i Tammerfors: till ordinarie ledamöter justitierådmannen Kaarlo Haljala och verkställande direktören Mikko Petter Lampén samt till suppleanter direktören Pentti Hirvonen och fabrikanten Johan Niklas Salminen;

vid kontoret i Tavastehus: till ordinarie ledamöter kommerserådet Anders Gustaf Skogster och handlanden Johan Verner Fredriksson samt till suppleanter fabrikanten Kaarlo Edvard Kauppinen och justitierådmannen Kalle Edvard Teikari;

vid kontoret i Jyväskylä: till ordinarie ledamöter direktören Kaarlo Wilhelm Laitila och apotekaren Eugen Mansnerus samt till suppleanter lektorn Herman Hämäläinen och borgmästaren Matti Soini;

vid kontoret i Kotka: till ordinarie ledamöter handlanden Emil Saxell och affärsmannen Arthur Lemke samt till suppleanter borgmästaren Atte Mönkö och filosofiemagistern H. L. Wennerstrand.

Bankfullmäktige och revisorer.

Enligt riksdagsordningen av den 13 januari 1928 utses vid riksdagens första

ordinarie session efter verkställt riksdagsmannaval nio bankfullmäktige. I enlighet härmed förrättade Riksdagens elektorer vid sammanträde den 23 oktober val av bankfullmäktige, varvid valda blevo:

ministern *Jalo Lahdensuo,*
verkställande direktören *Väinö Tanner,*
professorn *Ernst Fredrik Nevanlinna,*
filosofiedoktorn *Johan Helo,*
kommunalrådet *August Raatikainen,*
jordbrukaren *Vihtori Vesterinen,*
redaktören *M. Fr. Rosenberg,*
professorn *Arthur af Forselles* och
advokaten *Rieti Itkonen.*

Av dessa utgöra de tre förstnämnda de ordinarie bankfullmäktige.

Samma dag utsågos till Bankens revisorer och dessas suppleanter:

jordbrukaren *Juho Paavo Saarinen* och till dennes suppleant filosofiemagistern *Ilmari Auer;*

redaktören *Kaarlo Harvala* och till dennes suppleant *August Kuusisto;*

filosofiedoktorn *Frans Vihtori Härmä* och till dennes suppleant kommunalrådet *Artturi Hiidenheimo;*

filosofiemagistern *J. W. Keto* och till dennes suppleant redaktören *Artturi Aalto* samt

jordbrukaren *Matti Pitkänen* och till dennes suppleant kommunalrådet *Aleksanteri Fränti.*

Vid sammanträde den 29 oktober utsågo Bankfullmäktige till ordförande undertecknad Nevanlinna och till viceordförande undertecknad Tanner.

Helsingfors den 24 februari 1930.

E. NEVANLINNA.

Väinö Tanner. **Jalo Lahdensuo.** **August Raatikainen.**
Vihtori Vesterinen. **Arthur af Forselles.**

K. N. Rauhala.